

SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (drugi senat)
z dne 28. septembra 2004*

V zadevi T-310/00,

MCI, Inc., nekdanja MCI WorldCom, Inc., nato WorldCom, Inc., s sedežem v Ashburnu, Virginija (Združene države Amerike), ki so jo sprva zastopali K. Lasok, QC, J.-Y. Art in B. Hartnett, odvetniki, nato Lasok, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožeča stranka,

ob intervenciji

Zvezne republike Nemčije, ki jo zastopata W.-D. Plessing in B. Muttelsee-Schön, zastopnika,

intervenient,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki so jo sprva zastopali P. Oliver, P. Hellström in L. Pignataro, nato Oliver in Hellström, zastopniki, ob sodelovanju N. Khana, barrister, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka,

* Jezik postopka: angleščina.

ob intervenciji

Francoske republike, ki jo zastopata G. de Bergues in F. Million, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

intervenient,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije 2003/790/ES z dne 28. junija 2000 o razglasitvi koncentracije kot nezdružljive s skupnim trgom in s sporazumom EGP (zadeva COMP/M.1741 – MCI WorldCom proti Sprint) (UL L 300, str. 1),

SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI (drugi senat),

v sestavi J. Pirrung, predsednik, A. W. H. Meij in N. J. Forwood, sodnika,
sodni tajnik: J. Plingers, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 30. marca 2004

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje in postopek pred Komisijo

- 1 MCI, Inc., nekdanja MCI WorldCom, Inc., nato WorldCom, Inc. (v nadaljevanju: WorldCom), in Sprint Corp. (v nadaljevanju: Sprint) sta telekomunikacijski podjetji v svetovnem merilu, s sedežem v Združenih državah. Leta 1999 se je svetovni promet družbe WorldCom povečal na približno 37 milijard dolarjev v Združenih državah (USD), svetovni promet družbe Sprint pa na približno 17 milijard. Do nedavnega je dejavnosti družbe Sprint v Evropi v celoti ali v velikem delu upravljal posrednik Global One, skupno podjetje, ki ga je leta 1995 ustanovila skupaj z Deutsche Telekom in France Télécom.

- 2 Družbi WorldCom in Sprint sta 4. oktobra 1999 podpisali sporazum in namero o združitvi, ki ustreza opredelitvi koncentracije v smislu člena 3(1)(a) Uredbe Sveta (EGS) št. 4064/89 z dne 21. decembra 1989 o nadzoru koncentracij podjetij (UL L 395, str. 1, popravki v UL 1990, L 257, str. 13, ki je bila razveljavljena z Uredbo Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (UL L 24, str. 1)). Ta združitev bi se morala izvesti z izmenjavo delnic družbe Sprint z delnicami družbe WorldCom za znesek, ki je bil prvotno ocenjen na 127 milijard USD.

- 3 Z dopisi z dne 20., 26. in 28. oktobra 1999 sta družbi WorldCom in Sprint Komisijo o tem sporazumu obvestili in navedli razloge, zaradi katerih sta menili, da ta operacija ni imela pomena na ravni Skupnosti v smislu člena 1 Uredbe št. 4064/89 in da je torej na podlagi te uredbe ni bilo treba priglasiti. V zvezi s tem, da se je družba Sprint pogodbeno zavezala družbi WorldCom, da se odpove udeležbi v družbi Global One pred združitvijo, sta navajali zlasti, da izračun skupnega prometa, ki ga je v Skupnosti ustvarila družba Sprint, v smislu člena 5 Uredbe št. 4064/89 ne bi smel vključevati njegovega dela v prometu družbe Global One.

- 4 Komisija je 29. oktobra 1999 temu stališču oporekala in zainteresirane obvestila, da je morala v prometu družbe Global One upoštevati delež družbe Sprint, kar jo je privedlo do zaključka, da je imela nameravana operacija pomen na ravni Skupnosti. Navedla je, da je treba izračun prometa za določitev, ali ima koncentracija pomen na ravni Skupnosti, opraviti na dan podpisa sporazuma o združitvi in ob upoštevanju dejanskega položaja na ta dan ali najkasneje na dan, ko je nastala dolžnost priglasitve. Po njenem mnenju se promet, ki se ga lahko pripiše določenim dejavnostim, lahko izloči le, če je v priglašenem sporazumu izrecno določeno, da je prenos teh dejavnosti pogoj za izvršitev koncentracije, oziroma če so bile slednje prenesene med zaključkom računov in podpisom končnega sporazuma o združitvi. Komisija je ocenila, da v tem primeru ni bilo tako.

- 5 Z dokumentom z dne 10. januarja 2000 (v nadaljevanju: priglasitev), ki ga je Komisija prejela 11. januarja, sta družbi WorldCom in Sprint (v nadaljevanju: priglasitveni stranki) priglasili svojo namero o koncentraciji v skladu s členom 4(1) Uredbe št. 4064/89, „ne glede na stališče strank o vprašanih pristojnosti v zvezi s prispevkom, ki ga je za družbo Sprint imel promet družbe Global One“.

- 6 Družba Sprint je 21. januarja 2000 sklenila uradni sporazum z družbo Deutsche Telekom in France Télécom, na podlagi katerega se je iz družbe Global One umaknila.

- 7 Priglasitveni stranki sta 2. februarja 2000 o tem sporazumu obvestili Komisijo in predlagali obveznost v smislu člena 8(2) Uredbe št. 4064/89, na podlagi katere si je morala družba Sprint prizadevati za umik iz družbe Global One brez neupravičene zamude in v vmesnem obdobju nikakor ni smela sodelovati pri tekočem upravljanju poslov družbe Global One. Priglasitveni stranki sta 10. februarja 2000 na Komisijo naslovili memorandum, v katerem sta predstavili svoja stališča o vplivu, ki bi ga imel umik družbe Sprint iz družbe Global One na sestavo konkurence na zadevnih trgih, in s katerimi sta pokazali razloge, ki bi jima po njunem mnenju dovoljevali umik priglasitve.
- 8 Ob upoštevanju, da je bila predlagana obveznost nezadostna, da je zadevna koncentracija spadala na področje uporabe Uredbe št. 4064/89 in da so obstajali resni dvomi glede njene skladnosti s skupnim trgom, je Komisija 21. februarja 2000 odločila, da uvede postopek v skladu s členom 6(1)(c) Uredbe št. 4064/89. Opredelila je tri trge, na katerih je ravnanje povzročilo probleme konkurence: namreč trg „internetne povezljivosti na najvišji ravni ali univerzalne internetne povezljivosti“, trg svetovnih telekomunikacijskih storitev in trg mednarodne glasovne telefonije.
- 9 Komisija je po tem, ko je v odgovor na zahtevo na podlagi člena 11 Uredbe št. 4064/89 dobila različne podatke, priglasitvenima strankama 3. maja 2000 poslala obvestilo o nasprotovanju v smislu člena 12(2) Uredbe Komisije (ES) št. 447/98 z dne 1. marca 1998 o priglasitvah, rokih in zaslišanjih, predpisanih z Uredbo Sveta (EGS) št. 4064/89 (UL L 61, str. 1, v nadaljevanju: izvedbena uredba), razveljavljeno z Uredbo Komisije (ES) št. 802/2004 z dne 7. aprila 2004 o izvajanju Uredbe št. 139/2004 (UL L 133, str. 1)), v katerem je navedla, da se načrtovana koncentracija izraža v oblikovanju prevladujočega položaja v korist priglasiteljic oziroma v krepitvi prevladujočega položaja družbe WorldCom na trgu internetne povezljivosti na najvišji ravni kot tudi trgu svetovnih telekomunikacijskih storitev večnacionalnim podjetjem. Priglasiteljici sta na to obvestilo odgovorili 22. maja 2000.

- 10 Po več srečanjih, namenjenih preskusu mogočih korektivnih ukrepov, sta priglasiteljici z dopisom z dne 8. junija 2000 Komisiji predstavili obveznost („korektivne ukrepe“) na podlagi člena 8(2) Uredbe št. 4064/89 in člena 18(2) izvedbene uredbe v zvezi z odstopom internetnih dejavnosti družbe Sprint.
- 11 Komisija je 5. junija 2000 sklicala sestanek Svetovalnega odbora za koncentracije, uvedenega s členom 19 Uredbe št. 4064/89. Ta odbor se je ponovno sestel 22. junija 2000 in je istega dne podal svoje mnenje.
- 12 Komisar M. Monti, pristojen za konkurenco, se je 26. junija 2000 napotil v Washington (Združene države), da bi se tam sešel s predstavnikom Department of Justice (pravosodnim ministrstvom, v nadaljevanju: DoJ). Na tiskovni konferenci je izjavil, da bo Komisiji predlagal, naj načrtovano koncentracijo prepove.
- 13 Priglasiteljici sta 27. junija 2000 Komisiji po telefaksu poslali dopisa, ki ju je slednja prejela istega dne, s katerima sta uradno napovedali, da odstopata, prvič, od obveznosti, predstavljene 8. junija 2000, in, drugič, od priglasitve z dne 11. januarja 2000. Drugi dopis je vseboval takšno pojasnilo:

„Stranki ne nameravata več izvesti načrtovane koncentracije v obliki, predstavljeni v priglasitvi. Če se bosta v prihodnosti odločili za drugačno obliko koncentracije, bosta predložili ustrezne priglasitve v skladu z veljavnimi predpisi o koncentraciji.“

14 Istega dne je DoJ pri District Court of Columbia proti družbama WorldCom in Sprint uradno vložil tožbo, s katero je predlagal, naj se ugotovi, da je njuna načrtovana koncentracija kršila Clayton Antitrust Act, 1914 (kartelni zakon „Clayton“ iz leta 1914), in s katero je predlagal, naj se tema podjetjema s trajno odredbo prepove izvedba zadevne pogodbe o koncentraciji. Ta tožba se je opirala na protikonkurenčne učinke, ki naj bi jih pogodba imela na trgu zagotavljanja osnovnih internetnih storitev in na vrsto drugih trgov.

15 Ravno tako 27. junija 2000 je družba Sprint na svoji spletni strani objavila sporočilo za medije v zvezi s sodnim postopkom, ki ga je začel DoJ, ki se je končalo tako:

„Družba Sprint upa, da se bo v zvezi s to koncentracijo našla razumna rešitev. Prednosti za javnost, ki bi izhajale iz nje, so preveč pomembne, da bi se jim odrekli.“

16 Še istega dne je bil na spletni strani družbe ABC News objavljen naslednji komentar:

„[...] pojasnili, ki sta ju objavili podjetji, nakazujeta na to, da se še nista popolnoma odpovedali načrtovani velikanski koncentraciji v vrednosti 128 milijard dolarjev. Peter Lucht, predstavnik za stike z javnostjo družbe WorldCom, se ni želel izjaviti o tem, ali je družba WorldCom umaknila prevzemno ponudbo. ‚Postopek pred ameriški organi še poteka,‘ je pojasnil P. Lucht.“

- 17 Komisija je 28. junija 2000 zlasti na podlagi člena 8(3) Uredbe št. 4064/89 sprejela Odločbo 2003/790/ES, s katero je koncentracijo razglasila za nezdružljivo s skupnim trgom in Sporazumom EGP (zadeva COMP/M.1741 – MCI WorldCom/Sprint) (UL L 300, str. 1, v nadaljevanju: izpodbijana odločba).
- 18 V uvodni izjavi 410 izpodbijane odločbe je Komisija ugotovila, da bi načrtovana koncentracija „bodisi ustvarila prevladujoč položaj subjekta, ki bi nastal z njo, bodisi bi okrepila prevladujoč položaj družbe MCI WorldCom na trgu zagotavljanja internetne povezljivosti [na najvišji ravni] ali univerzalne internetne povezljivosti, zaradi česar bi bila konkurenca na skupnem trgu bistveno ovirana v smislu člena 2(3) Uredbe o koncentracijah“. Nasprotno se je Komisija v uvodni izjavi 302 izpodbijane odločbe „odločila, da ne bo več ugovarjala glede trga zagotavljanja svetovnih telekomunikacijskih storitev“. V uvodnih izjavah od 303 do 315 izpodbijane odločbe je Komisija poleg tega opustila svoje očitke glede trga mednarodne glasovne telefonije.
- 19 Izpodbijana odločitev je bila priglasiteljicama vročena istega dne.
- 20 Priglasitveni stranki sta 13. julija 2000 s tiskovnim sporočilom napovedali, da sta zaradi nasprotovanja DoJ načrtovano koncentracijo ustavili.

Postopek

- 21 Tožeča stranka je 27. septembra 2000 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložila tožbo.

- 22 Sodišče prve stopnje (prvi senat) je tožečo stranko pozvalo, naj se v repliki izreče o tem, ali ima ob upoštevanju sodb Sodišča prve stopnje z dne 25. marca 1999 v zadevi Gencor proti Komisiji (T-102/96, Recueil, str. II-753) in z dne 15. decembra 1999 v zadevi Kesko proti Komisiji (T-22/97, Recueil, str. II-3775) še vedno pravni interes, glede na to, da je zaradi posredovanja DoJ načrtovano koncentracijo dokončno opustila. Tožeča stranka se je pozivu odzvala in tudi Komisija je o tem izrekla v dupliki.
- 23 S sklepom predsednika prvega senata Sodišča prve stopnje z dne 16. maja 2001 je bila Zvezni republiki Nemčiji in Francoski republiki dopuščena intervencija na strani tožeče stranke in Komisije.
- 24 Družba WorldCom in večina njenih hčerinskih podjetij v Združenih državah so 21. julija 2002 pri Bankruptcy Court for the Southern District of New York v skladu s poglavjem 11 U.S. Bankruptcy Code vložile prostovoljno zahtevo za reorganizacijo.
- 25 Z dopisom sodnega tajništva Sodišča prve stopnje z dne 4. oktobra 2002 je bila tožeča stranka pozvana, naj poda mnenje o morebitnem vplivu dogodkov na potek postopka pred Sodiščem prve stopnje, ali meni, da ima na podlagi meril, ki jih je navedlo Sodišče prve stopnje v sodbah Gencor proti Komisiji in Kesko proti Komisiji, točka 22 zgoraj, še vedno interes za to, da se razglasi ničnost izpodbijane odločbe, in naj zlasti pojasni, ali meni, da ima v prihodnosti še kako možnost za izvedbo koncentracije, ki je bila v izpodbijani odločbi razglašena za nezdržljivo s skupnim trgom, ali kake druge podobne operacije, če bi bila izpodbijana odločba v skladu s tožbenimi predlogi razglašena za nično; nadalje je bila tožeča stranka pozvana, naj ji takoj, ko poslovni načrt (business plan), ki ga zahteva 11 U.S. Bankruptcy Code, sprejmejo njeni upniki in ga potrdi pristojno ameriško sodišče, ta plan predloži. Tožeča stranka je temu pozivu ugodila z dopisi z dne 21. oktobra 2002, 2. maja 2003, 9. julija 2003, 17. decembra 2003 in 11. marca 2004.

- 26 Potem ko je bila sestava kabinetov Sodišča prve stopnje po začetku novega sodnega leta spremenjena, je bil drugemu senatu dodeljen sodnik poročevalec, ki mu je bila zato dodeljena ta zadeva.
- 27 Na podlagi poročila sodnika poročevalca se je Sodišče prve stopnje (drugi senat) odločilo, da začne ustni postopek in da najprej izvede obravnavo, posebej namenjeno preučitvi vprašanj dopustnosti, pravnega interesa in pristojnosti Komisije za sprejetje izpodbijane odločbe.
- 28 Stranke so na obravnavi 30. marca 2004 podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja, ki jim jih je postavilo Sodišče prve stopnje.

Predlogi strank

- 29 Tožeča stranka ob intervenciji Zvezne republike Nemčije Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— razglasi ničnost izpodbijane odločbe;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

30 Komisija ob intervenciji Francoske republike Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- zavrne tožbo;

- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Dopustnost pritožbe

Trditve strank

31 V repliki tožeča stranka najprej poudarja, da sta priglasiteljici kot odgovor na pripombe M. Montija na tiskovni konferenci z dne 26. junija 2000 (glej točko 12 zgoraj) naslednji dan priglasitev koncentracije umaknili in Komisiji uradno sporočili, da sta opustili načrte glede nameravane koncentracije, kot je bila priglašena. Kar zadeva postopek, ki ga je DoJ začel 27. junija pred District Court of Columbia (glej točko 14 zgoraj), tožeča stranka navaja, da naj bi v nasprotju z izpodbijano odločbo, izdano 28. junija 2000, bil brez pravnih posledic. Po mnenju tožeče stranke torej ne drži, da je bila namera koncentracije opuščena „zaradi posredovanja“ DoJ.

32 Tožeča stranka tudi poudarja, da naj bi po merilih, ki jih je Sodišče prve stopnje izoblikovalo v sodbah Gencor proti Komisiji, točka 22 zgoraj (točke od 41 do 45), in Kesko proti Komisiji, točka 22 zgoraj (točke od 57 do 64), imela interes za to, da

zahteva razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe. Glede tega zlasti navaja, da sta stranki prigrasiteljici načrt koncentracije opustili, ker je bilo očitno, da naj bi Komisija transakcijo razglasila za nezdržljivo s skupnim trgov. Dejstvo, da je bila presoja Komisije javno objavljena pred sprejetjem izpodbijane odločbe, in da naj bi stranki prigrasiteljici ravnanje oprli na odločbo pred njenim formalnim sprejetjem, naj tožeči stranki ne bi odvzelo interesa, da zahteva razglasitev ničnosti.

- 33 Tožeča stranka nadalje ob sklicevanju na sodbo Sodišča z dne 23. aprila 1986 v zadevi *Les Verts* proti Parlamentu (294/83, Recueil, str. 1339, točka 23) uveljavlja svojo temeljno pravico do pravnega varstva, ki jo določajo tako Pogodba ES kot člena 16 in 21 Uredbe št. 4064/89. Zatrjuje zlasti, da naj v Skupnosti, kjer vlada pravo, učinkoviti sodni nadzor diskrecijske pravice Komisije na podlagi Uredbe št. 4064/89 nikakor ne bi bil okrnjen zaradi sodnih postopkov pred drugimi sodišči, to pa naj bi veljalo toliko bolj, ker naj bi v tem primeru izpodbijana odločba pomenila edino pravno oviro za načrtovano koncentracijo.
- 34 V pojasnilih z dne 21. oktobra 2002, s katerimi je odgovorila na vprašanja Sodišča prve stopnje z dne 4. oktobra 2002 (glej točko 25), je tožeča stranka v bistvu zatrnila, da dejstvo, da jo varuje poglavje 11 U.S. Bankruptcy Code, v ničemer pravno ne vpliva na nadaljnjo obravnavo te tožbe in da ima še večji interes kot prej, da doseže razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe glede na merila, ki jih je Sodišče prve stopnje izoblikovalo v sodbah *Gencor* proti Komisiji in *Kesko* proti Komisiji, točka 22 zgoraj, in da naj bi zlasti zaradi strukturnih težav, med drugim presežne zmogljivosti, zmanjšanega povpraševanja ter drugih težav, ki so se v sektorju telekomunikacij pojavile po letu 2000, imela še boljše možnosti kot prej za koncentracijo, ki je bila z izpodbijano odločbo razglašena za nezdržljivo s skupnim trgov, oziroma drugo podobno transakcijo, če je bila ta odločba v skladu s tožbenimi predlogi razglašena za nično.

- 35 V dodatnih pojasnilih z dne 2. maja 2003 je tožeča stranka navedla zlasti, da bo U.S. Bankruptcy Court kmalu potrdil njen končni reorganizacijski načrt in da pričakuje, da bo med tretjim četrtletjem 2003 postopek, ki ga ureja poglavje 11 U.S. Bankruptcy Code, glede nje končan. Potrjuje, da konec postopka reorganizacije ne bo vplival na njen interes po hitri rešitvi tega spora oziroma na zahtevke, ki bi lahko izhajali iz ugoditvene sodbe.
- 36 Tožeča stranka je dodatnim pojasnilom z dne 9. julija 2003, 17. decembra 2003 in 11. marca 2004 priložila kopijo sklepa U.S. Bankruptcy Court z dne 7. julija 2003 o potrditvi njenega predloga za končno rešitev zadeve z U.S. Securities and Exchange Commission (odbor za nadzor delovanja ameriške borze), kopijo sklepa istega sodišča z dne 31. oktobra 2003 o potrditvi reorganizacijskega načrta z dne 21. oktobra 2003 in kopijo sklepa tega sodišča z dne 25. februarja 2004 o podaljšanju roka, v katerem se mora tožeča stranka prilagoditi pogojem, določenim v reorganizacijskem načrtu.
- 37 Komisija v dupliki navaja, da je Sodišče prve stopnje v sodbah Gencor proti Komisiji in Kesko proti Komisiji, točka 22 zgoraj, posebno pozornost namenilo dejanskim okoliščinam, v katerih je bila tožba vložena, in tudi dejanskim okoliščinam, v katerih je bila opuščena načrtovana koncentracija.
- 38 Poudarja, da je Sodišče prve stopnje v sodbi Gencor proti Komisiji, točka 22 zgoraj (točka 45), navedlo, da okoliščina, da ni bilo več podlage za koncentracijo, „sama po sebi“ ni bila razlog, zaradi katerega bi bil izključen nadzor zakonitosti zadevne odločbe. Sodišče prve stopnje naj bi v sodbi Kesko proti Komisiji, točka 22 zgoraj (točke od 61 do 64), podrobneje pojasnilo smisel teh navedb, s tem da je po preskusu razlogov tožeče stranke za opustitev načrtovane transakcije prišlo do zaključka, da ta opustitev ni bila prostovoljna, temveč izhaja neposredno iz izpodbijane odločbe in da bi morala biti tožba razglašena za dopustno.

- 39 Komisija na podlagi tega izpeljuje, da bi lahko razlogi, zaradi katerih sta se prigrasiteljici odpovedali načrtovani koncentraciji, v povezavi z drugimi okoliščinami Sodišče prve stopnje dejansko pripeljali do tega, da bi se izreklo za nepristojno. Če sta prigrasiteljici to odločitev sprejeli zaradi drugih razlogov, ki niso v zvezi z izpodbijano odločbo, je na podlagi tega razumno mogoče izpeljati, da tožeča stranka nima dovolj interesa za izid postopka, tako da bi morala biti njena tožba zavrtnjena kot nedopustna.
- 40 V obravnavanem primeru sta družbi WorldCom in Sprint celo sami jasno izrazili, da sta se načrtovani koncentraciji odpovedali zaradi razlogov, ki niso v zvezi z izpodbijano odločbo. Iz njunih izjav naj bi namreč izhajalo, da je bil ta načrt opuščten zgolj zaradi nasprotovanja DoJ. Komisija se sklicuje zlasti na naslednji izvleček iz sporočila za javnost, ki sta ga 13. julija 2000 objavili tako tožeča stranka kot tudi družba Sprint (glej točko 20 zgoraj):

„Družbi [WorldCom in Sprint] soglašata, da bi različni pogoji, ki jih je nazadnje določil [DoJ], izničili finančne ugodnosti združitve in ugodnosti, ki bi jih stranki lahko imeli na tej podlagi. Ker je [DoJ] potrdil, da naj na podlagi teorij glede združitve pred naslednjim letom ne bi bil sposoben vložiti tožbe, sta se družbi odločili, da naj ne bi bilo v interesu delničarjev, strank in delavcev, če bi se spustili v dolgotrajni postopek.“

- 41 V teh okoliščinah naj tožeča stranka ne bi mogla utemeljiti, da tožba, ki jo je vložil DoJ pri District Court of Columbia, ne bi mogla biti razlog za njeno odločitev odpovedati se načrtovani koncentraciji, ker ni imela zavezujočega učinka.
- 42 Komisija zaključuje, da naj opustitev načrtovane koncentracije ne bi bila neposredna posledica izpodbijane odločbe, da v točki 22 zgoraj navedena sodba Kesko proti Komisiji v tem primeru ni upoštevna in da je treba tožbo zavrniti kot nedopustno.

- 43 Komisija poleg tega navaja, da si je Sodišče prve stopnje v sodbi Kesko proti Komisiji, točka 22 zgoraj (točka 55), med drugim zastavilo vprašanje, ali je bila načrtovana koncentracija ob vložitvi tožbe še vedno aktualna, da bi ugotovilo, ali je obstajal utemeljen in še vedno obstoječ interes za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe. Vendar pa naj bi bil v tem primeru načrt koncentracije julija 2000 opuščen, torej mnogo pred vložitvijo tožbe dne 27. septembra 2000.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 44 V skladu z ustaljeno sodno prakso je ničnostna tožba fizične ali pravne osebe dopustna le takrat, ko ima tožeča stranka interes za razglasitev ničnosti izpodbijanega akta. Prvi pogoj za tak interes je, da ima lahko razglasitev ničnosti tega akta kot taka pravne posledice (glej sodbo Sodišča z dne 24. junija 1986 v zadevi AKZO Chemie proti Komisiji, 53/85, Recueil, str. 1965, točka 21; sodbe Sodišča prve stopnje z dne 14. septembra 1995 v zadevi Antillean Rice Mills in drugi proti Komisiji, T-480/93 in T-483/93, Recueil, str. II-2305, točki 59 in 60, in navedeno sodno prakso, ter z dne 20. junija 2001 v zadevi Euroalliages proti Komisiji, T-188/99, Recueil, str. II-1757, točka 26) oziroma, v skladu z drugo opredelitvijo, če lahko rezultat pravnega sredstva stranki, ki ga je vložila, prinese korist (sodbe Sodišča z dne 13. julija 2000 v zadevi Parlament proti Richardu, C-174/99 P, Recueil, str. I-6189, točka 33, in z dne 25. julija 2002 v zadevi Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, C-50/00 P, Recueil, str. I-6677, točka 21).
- 45 Ker gre za bistveno procesno predpostavko (sklepi Sodišča z dne 28. novembra 1985 v zadevi Grégoire-Foulon proti Parlamentu, 19/85, Recueil, str. 3771, in z dne 7. oktobra 1987 v zadevi D.M. proti Svetu in CES, 108/86, Recueil, str. 3933; sodba Sodišča prve stopnje z dne 18. februarja 1993 v zadevi Mc Avoy proti Parlamentu, T-45/91, Recueil, str. II-83, točka 22), jo lahko sodišče Skupnosti upošteva po uradni dolžnosti (sodba Sodišča z dne 19. oktobra 1995 v zadevi Rendo in drugi proti Komisiji, C-19/93 P, Recueil, str. I-3319).

- 46 Na področju uporabe Uredbe št. 4064/89 je Sodišče prve stopnje v točki 22 zgoraj navedene sodbe Gencor proti Komisiji (točke od 41 do 45) razsodilo, da podjetje, ki sodeluje pri načrtovani koncentraciji, ohrani pravni interes za razglasitev ničnosti odločbe Komisije o nezdružljivosti te transakcije s skupnim trgom, čeprav zaradi prenehanja obstoja pogodbenega temelja te pogodbene transakcije slednje ni več mogoče izvesti, niti če Sodišče prve stopnje izda za tožečo stranko ugodno sodbo. Sodišče prve stopnje je pri tem upoštevalo zlasti trenutne in bodoče pravne posledice razglasitve ničnosti take odločbe na podlagi člena 233 ES ter zahteve sodnega nadzora zakonitosti pravnih aktov, ki jih je Komisija sprejela na podlagi Uredbe št. 4064/89.
- 47 Sodišče prve stopnje je v sodbi Kesko proti Komisiji, točka 22 zgoraj (točke od 61 do 65), ob uporabi teh načel za primer opustitve načrtovane koncentracije dodalo, da zadevno podjetje – če je glede na okoliščine tega primera mogoče ugotoviti, da ta opustitev ni bila prostovoljna, temveč je „neposredna posledica“ odločbe Komisije – ohrani pravni interes za razglasitev ničnosti te odločbe.
- 48 V nasprotju s tem, kar navaja Komisija (glej točko 43 zgoraj), te sodne prakse ni mogoče omejiti le na primere, v katerih opustitev koncentracije sledi vložitvi tožbe pred Sodiščem prve stopnje. Navedena sodna praksa namreč temelji na presoji, da podjetje, ki zgolj izpolni obveznosti iz odločbe Komisije, kot so določene v njej, nikakor ne izgubi interesa za razglasitev ničnosti te odločbe (sodba Kesko proti Komisiji, točka 22 zgoraj, točka 59). Taka dolžnost upoštevati odločbo, kot izhaja iz člena 249, četrti odstavek, ES, je že v njeni naravi. Obstaja torej pred vložitvijo tožbe in neodvisno od nje, poleg tega pa okoliščina, da tožba nima odložilnega učinka, utemeljuje ohranitev pravnega interesa v primerih, ko se od načrtovane koncentracije odstopi med sodnim postopkom (sodba Sodišča z dne 19. septembra 1985 v zadevi Hoogovens Groep proti Komisiji, 172/83 in 226/83, Recueil, str. 2831, točka 19).

- 49 Prenehanje pogodbene podlage za koncentracijo, ker so stranke priglasiteljice opustile načrtovano koncentracijo, še ni razlog, zaradi katerega bi bil izključen nadzor zakonitosti izpodbijane odločbe.
- 50 Ta primer bi se sicer lahko v dveh vidikih ločeval od zadev, ki sta bili obravnavani v sodbah Gencor proti Komisiji in Kesko proti Komisiji, navedenih v točki 22 zgoraj. Na eni strani tožeča stranka sama navaja, čeprav Komisija to izjavo delno izpodbija, da se je od načrta zadevne koncentracije odstopilo 27. junija 2000, to je pred sprejetjem izpodbijane odločbe. Na drugi strani Komisija poudarja, da gre to opustitev bolj pripisati nasprotovanju DoJ kot pa lastnemu ravnanju. Zato se tako glede na prvi kot na drug vidik zastavlja vprašanje, v kolikšni meri je mogoče opustitev zadevne koncentracije označiti za „neposredno posledico“ izpodbijane odločbe v smislu sodbe Kesko proti Komisiji, točka 22 zgoraj, in kakšne so morebitne posledice takega ločevanja, kar zadeva interes tožeče stranke po pravnem varstvu v tem primeru.
- 51 Glede prvega od obeh vidikov je treba spomniti, da sta priglasiteljici z dopisom z dne 27. junija 2000 Komisijo formalno obvestili, da sta svojo prijaviteljsko umaknili in da nimata „več namena izvesti načrtovane koncentracije v obliki, predstavljeni v prijaviteljski“.
- 52 Sodišče prve stopnje ugotavlja, prvič, da je to pojasnilo neposredno sledilo pripombam, ki jih je M. Monti podal v tisku 26. junija 2000 in iz katerih izhaja, da je Komisiji nameraval predlagati, naj prepove načrtovano koncentracijo, in, drugič, da je bil namen tega pojasnila očitno preprečiti sprejetje izpodbijane odločbe, glede katere je bila razprava na dnevnem redu zasedanja Komisije z dne 28. junija 2000.

- 53 V dvanajsti uvodni izjavi izpodbijane odločbe je Komisija zavrnila obravnavanje te izjave kot formalni umik pogodbe o prijavljeni združitvi. Zato je kljub vprašljivemu pojasnilu v zvezi s tem vprašanjem menila, da je pristojna za odločanje o tej pogodbi.
- 54 Sodišče prve stopnje meni, da ta pojasnila kot taka upravičujejo interes tožeče stranke, da doseže razglasitev ničnosti odločbe, katere naslovnik je in katere izdajo je zaman poskušala preprečiti, s tem da je formalno izjavila, da se odpoveduje priglašeni koncentraciji, ki je predmet odločbe. V tem smislu je treba navesti, da je eden glavnih razlogov, ki jih je tožeča stranka navedla v zahtevi za razglasitev ničnosti, da Komisija ni bila več pristojna za sprejetje izpodbijane odločbe po umiku priglasitve dne 27. junija 2000.
- 55 Dodati je treba, da je tožeči stranki, dokler obstaja izpodbijana odločba, za katero se domneva, da je veljavna, dokler je ne razveljavi sodišče Skupnosti (sodba Sodišča z dne 1. aprila 1982 v zadevi Dürbeck proti Komisiji, 11/81, Recueil, str. 1251, točka 17), pravno onemogočeno, da se združi z družbo Sprint, in sicer vsaj v priglašeni obliki in pod priglašeni pogoji, če bi to v prihodnje spet nameravala.
- 56 Dejstvo, da tožeča stranka nima nujno tega namena oziroma ga mogoče ne bo uresničila, pomeni v tem smislu popolnoma subjektivno okoliščino, ki je ni mogoče upoštevati ob presoji njenega pravnega interesa za razglasitev ničnosti akta, ki nesporno ima obvezne pravne učinke, ki vplivajo na njene interese, ker spreminjajo njen pravni položaj (sodbi Sodišča z dne 11. novembra 1981 v zadevi IBM proti Komisiji, 60/81, Recueil, str. 2639, točka 9, in z dne 31. marca 1998, Francija in drugi proti Komisiji, C-68/94 in C-30/95, Recueil, str. I-1375, točka 62; sodbe Sodišča prve stopnje z dne 4. marca 1999 v zadevi Assicurazioni Generali in Unicredito proti Komisiji, T-87/96, Recueil, str. II-203, točka 37, in z dne 22. marca 2000, Coca-Cola proti Komisiji, T-125/97 in T-127/97, Recueil, str. II-1733, točka 77).

- 57 Zato je treba zaključiti, da ima tožeča stranka zadosten interes za uveljavljanje razglasitve ničnosti izpodbijane odločbe, tudi če bi morala, kot sama zatrjuje, opustiti zadevno transakcijo na dan pred sprejetjem te odločbe.
- 58 Glede drugega od obeh vidikov, navedenih v točki 50 zgoraj, je res, da formalni umik priglasitve in opustitev načrtovane koncentracije „v obliki, predstavljeni v priglasitvi“, ki sta jo priglasiteljici po telefaksu poslali tajništvu pristojne službe Nadzor koncentracij podjetij Komisije v Bruslju 27. junija 2000 ob 17.25 (glej prilogo 3 tožbe, str. 185) sovпада do dneva in skoraj tudi do ure – ob upoštevanju časovne razlike – z napovedjo v Washingtonu 27. junija 2000 zjutraj, da bo DoJ pri District Court of Columbia vložil tožbo (glej prilogi 1 in 11 odgovora na tožbo). Poleg tega priglasiteljici sami priznavata, da je nepreklicna opustitev njune načrtovane koncentracije (glej njuni izjavi za tisk z dne 13. julija 2000, navedeni v točki 40 zgoraj) posledica postopka, ki ga je DoJ nameraval sprožiti pred District Court of Columbia.
- 59 Vendar tudi ob predpostavki, da je bilo nasprotovanje DoJ odločilno za odločitev priglasiteljic, da opustita načrt zadevne koncentracije, zdaj izpodbijana odločba zanju pomeni, kot pravilno trdi tožeča stranka, trenutno edino in gotovo pravno oviro za izvedbo te transakcije v primeru, da bi se stranki priglasiteljici vnovič želeli združiti v priglašeni obliki in pod pogoji, predstavljenimi v priglasitvi, ker postopek, ki ga je začel DoJ pred District Court of Columbia, ni vodil do izdaje odredbe o prepovedi koncentracije in ker ga je DoJ dne 13. julija 2000 prostovoljno ustavil.
- 60 Poleg tega ni mogoče izključiti, da bi se stranki priglasiteljici odločili braniti se pred District Court of Columbia, če Komisija ne bi sprejela izpodbijane odločbe.

- 61 V takšnih razmerah in z vidika temeljnega načela, da je treba v skupnosti, kjer vlada pravo, ustrezno zagotoviti spoštovanje zakonitosti (sodba Sodišča z dne 29. aprila 2004 v zadevi Komisija proti CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, Recueil, str. I-3801, točka 63), je Sodišče prve stopnje menilo, da se ta primer ne loči dovolj od primerov, o katerih se je določalo v sodbah Gencor proti Komisiji in Kesko proti Komisiji, točka 22 zgoraj, da bi utemeljili drugačno rešitev glede presoje interesa tožeče stranke za pravno varstvo ob vložitvi tožbe.
- 62 Glede okoliščin, ki bi lahko vplivale na vprašanje ohranitve tega interesa po vložitvi tožbe, Sodišče prve stopnje meni, da pojasnila tožeče stranke, ki jih je podala 21. oktobra 2002, 2. maja 2003, 9. julija 2003, 17. decembra 2003 in 11. marca 2004, dopuščajo sklep, da je njena reorganizacija pod sodnim nadzorom na dobri poti.
- 63 V preostalem je tožeča stranka, ne da bi Komisija temu nasprotovala, v svojih stališčih navedla in na obravnavi ponovila, da je njeno področje dejavnosti od vložitve tožbe ostalo nespremenjeno in da zanjo še vedno pride v poštev transakcija, kot je ta, ki je bila v izpodbijani odločbi razglašena za nezdružljivo s skupnim trgom.
- 64 Sodišče prve stopnje zato meni, da ima tožeča stranka še vedno dovolj interesa za nadaljevanje tega postopka.

Pristojnost Komisije za sprejetje izpodbijane odločbe

- 65 V podporo svojih predlogov tožeča stranka navaja dva razloga za razglasitev ničnosti, ki se nanašata na nepristojnost Komisije za sprejetje izpodbijane odločbe.

- 66 S prvim tožbenim razlogom, ki je sestavljen iz dveh delov, tožeča stranka navaja, da Komisija ni bila pristojna za sprejetje izpodbijane odločbe, ker zadevna načrtovana koncentracija ni imela pomena na ravni Skupnosti, in sicer niti pri uvedbi postopka (prvi del tožbenega razloga) niti – zaradi bistvene spremembe okoliščin – ob izdaji izpodbijane odločbe (drugi del tožbenega razloga).
- 67 Z drugim tožbenim razlogom tožeča stranka poudarja, da Komisija ni bila pristojna za sprejetje izpodbijane odločbe, ker sta priglasiateljici svojo priglasitev uradno umaknili in Komisijo obvestili o opustitvi načrtovane koncentracije v obliki, predvideni v priglasitvi.
- 68 Sodišče prve stopnje bo najprej preskusilo drugi tožbeni razlog, torej da Komisija po umiku priglasitve in opustitvi načrtovane koncentracije v obliki, predvideni v priglasitvi, ni pristojna za sprejetje izpodbijane odločbe.

Trditve strank

- 69 Tožeče stranka ob intervenciji nemške vlade navaja, da je Komisija svoje pristojnosti prekoračila, s tem da je 28. junija 2000 sprejela izpodbijano odločbo, čeprav sta priglasiateljici 27. junija 2000 svojo priglasitev uradno umaknili in jo obvestili, da koncentracije ne nameravata izvesti tako, kot je bilo priglašeno, in da bi, če bi sklenili, da se v prihodnosti združita v drugi obliki, predložili priglasitve, ki jih zahtevajo predpisi o koncentracijah.

- 70 Komisija svojo pristojnost utemeljuje v dvanajsti uvodni izjavi izpodbijane odločbe zlasti s tem, da obvestilo priglasiteljic z dne 27. junija 2000 ne pomeni formalnega umika pogodbe o združitvi z dne 4. oktobra 1999, ki je bila predmet priglasitve. Tožeča stranka poudarja, da naj bi bila ta razlaga umetna in da nasprotuje razumnemu pojmovanju besedila tega obvestila. Glede obvestil za tisk priglasiteljic, na kateri se Komisija sklicuje v svojem odgovoru na tožbo v podporo trditvi, da naj priglasiteljici ne bi opustili načrtovane koncentracije v prijavljeni obliki (glej točke 15, 16 in 20 zgoraj), nič v izpodbijani odločbi ne kaže na to, da jo je Komisija pri svoji presoji upoštevala. V vsakem primeru naj ti obvestili ne bi bili v nasprotju z obvestilom priglasiteljic Komisiji z dne 17. junija 2000.
- 71 V preostalem tožeča stranka glede mnenja Komisije, da bi se načrtovano koncentracijo preklicalo le, če bi stranki uradno razveljavili pogodbo o združitvi, poudarja, da je ravnala nerazumno, nesorazmerno in v nasprotju s svojo upravno prakso ter s tem kršila načelo varstva legitimnega pričakovanja (sodbe Sodišča z dne 12. novembra 1987 v zadevi Ferriere San Carlo proti Komisiji, 344/85, Recueil, str. 4435; z dne 5. oktobra 1988 v zadevi Fingruth, 129/87, Recueil, str. 6121, točke od 14 do 16, in z dne 14. novembra 1989 v zadevi Italija proti Komisiji, 14/88, Recueil, str. 3677, točke od 28 do 31). Tožeča stranka namreč meni, da sta po njenem obvestilu z dne 27. junija 2000 priglasiteljici lahko upravičeno pričakovali, da Komisija ne bo sprejela odločbe na podlagi priglašene koncentracije v skladu s svojo predhodno upravno prakso, objavljeno v več kot dvajsetih drugih zadevah.
- 72 Komisija poudarja, da preprost umik priglasitve ne zadostuje, da bi ji odvzeli pristojnosti na podlagi Uredbe št. 4064/89. Do tega lahko pride le, če priglasiteljici načrtovano koncentracijo opustita.
- 73 Tako iz smisla kot tudi iz besedila Uredbe št. 4064/89 ter zlasti iz devete in sedemnajste uvodne izjave in njenih členov 2(2), 4, 7(1) in (5), 8(4) in 11 izhaja, da pristojnost Komisije ni omejena zgolj na priglašene transakcije, ker je priglasitev

zgolj instrument, ki olajša izvrševanje pristojnosti, ki jo ima Komisija v vsakem primeru, in ki ne more biti odvisen zgolj od volje strank (sodba Sodišča prve stopnje z dne 24. marca 1994 v zadevi Air France proti Komisiji, T-3/93, Recueil, str. II-121, točka 53). Ker je pristojna za nadzor koncentracij neodvisno od vsakršne predhodne priglasitve, naj ji, nasprotno, udeleženci načrtovane koncentracije z umikom priglasitve ne bi mogli odvzeti pristojnosti, razen če bi opustili tudi načrtovano koncentracijo. S tega vidika naj bi poleg tega zaradi umika priglasitve priglasiteljicam grozile globe na podlagi člena 14 Uredbe št. 4064/98, razen če bi opustile tudi načrtovano koncentracijo.

74 V tem primeru naj bi bilo očitno, da sta priglasiteljici 28. junija 2000 gojili še velike upe glede izvedbe načrtovane koncentracije. To naj bi jasno izhajalo iz sporočil tisku, objavljenih na dan pred umikom njune priglasitve (glej točki 15 in 16). Glede tega Komisija poudarja, da udeleženci, če bi bila dejansko sprejeta tako pomembna odločitev, kot je opustitev načrtovane koncentracije, ne bi zamudili priložnosti napovedati jo. Njuno obvestilo Komisiji z dne 27. junija 2000 naj torej ne bi bilo ravno odkrito in ga ne bi bilo mogoče razumeti dobesečno, toliko bolj, ker sta priglasiteljici šele 13. julija 2000 ameriškim nadzornim organom sporočili svoj namen glede opustitve načrtovane koncentracije (glej točko 20). Komisija na podlagi tega zaključuje, da je bila načrtovana koncentracija na dan sprejetja izpodbijane odločbe še vedno aktualna.

75 Glede svoje predhodne upravne prakse Komisija navaja, da je bila v vseh zadevah, na katere se je sklicevala tožeča stranka, priglašena transakcija končana, preden je ustavila postopek. V nobeni od teh zadev naj Komisija preprostega umika priglasitve ne bi štela za zadostnega. V dveh zadevah naj bi, nasprotno, vztrajala pri predložitvi dokazov, ki jih udeleženci niso predložili sami, o tem, da je bila načrtovana koncentracija opuščena. V obravnavanem primeru pa naj priglasiteljici ne bi predložili nikakršnih dokumentov ali drugih dokazov, s katerimi bi se lahko utemeljilo njune trditve, da načrtovane koncentracije nista imeli namena izvesti.

- 76 V vsakem primeru Komisija zavrača idejo, da naj bi njena upravna praksa, ki jo sestavlja vrsta individualnih odločitev, lahko ustvarila legitimno pričakovanje. Tako pričakovanje bi moralo temeljiti vsaj na obvestilu splošnega pomena. Ravno tako meni, da zdrava pamet prepoveduje, da bi se štelo za nerazumno ali nesorazmerno ravnanje, če se oddalji od prakse, ki ji je sledila v številnih prejšnjih odločitvah.
- 77 V dupliki nazadnje Komisija navaja, da sta sodbi Ferriere San Carlo proti Komisiji in Fingruth, točka 71 zgoraj, v obravnavanem primeru neupoštevni. Ti sodbi naj bi potrdili obstoj vrzeli v normodaji Skupnosti, ki jo je zadevni organ Skupnosti odpravil z ustaljeno upravno prakso. V obravnavanem primeru naj Uredba št. 4064/89 ne bi pomenila vrzeli, tožeča stranka pa se dejansko sklicuje na domnevno legitimno pričakovanje, da Komisija ne bo izvajala pristojnosti, ki jih ima na podlagi te uredbe.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 78 Najprej je treba določiti pomen dopisa z dne 27. junija 2000, navedenega v točki 13 zgoraj, v skladu s katerim sta priglasiteljici formalno umaknili svojo priglasitev z dne 11. januarja 2000 in Komisiji pojasnili, da „ne nameravata več izvesti načrtovane koncentracije v obliki, predstavljeni v priglasitvi“.
- 79 Kot izhaja iz besedila tega obvestila in v nasprotju s tem, kar poudarja tožeča stranka v okviru te tožbe, se to ne nanaša na načelno opustitev vsakršne ideje ali načrta glede koncentracije med družbama WorldCom in Sprint, temveč zgolj na opustitev načrtovane koncentracije „v obliki, predstavljeni v priglasitvi“. Možnost koncentracije „v drugačni obliki v prihodnosti“ je med drugim v istem dopisu izrecno

upoštevana, četudi le v hipotetično („[i]nsofar as“ – „[č]e“). Sporočilo za medije družbe Sprint, navedeno v točki 15 zgoraj, in pojasnila predstavnika za stike z javnostjo družbe WorldCom istega dne, navedeno v točki 16 zgoraj, prav tako potrjujeta, da sta prigrasiteljici tedaj še gojili upanje, da svoje dejavnosti združita v takšni ali drugačni obliki, čeprav sta DoJ in Komisija njenemu načrtu oporekala. Dejansko sta prigrasiteljici šele v sporočilu za medije z dne 13. julija 2000, navedenem v točki 40 zgoraj, javno objavili, da se načrtovani koncentraciji nepreklicno odpovedujeta.

80 Vprašanje, ki ga sproža ta tožbeni razlog, je zato, ali je bila v okoliščinah tega primera Komisija pristojna za sprejetje odločbe na podlagi člena 8(3) Uredbe št. 4064/89, s katero je bila „priglašena koncentracija“ razglašena za nezdružljivo s skupnim trgov, čeprav sta prigrasiteljici, ne da bi formalno opustili namen združitve, formalno izjavili, da svojo prigrasitev umikata in da nimata več namena izvesti projekta v obliki, predstavljeni v prigrasitvi, vendar pa sta si pri tem pridržali možnost združitve svojih dejavnosti v drugačni obliki v prihodnosti.

81 V tem smislu je treba najprej poudariti, da je šlo pri načrtovani koncentraciji v obliki, predstavljeni v prigrasitvi, za koncentracijo, ki je bila konkretno opredeljena in opisana v pogodbi in načrtu združitve, ki sta ju sklenili družbi WorldCom in Sprint 4. oktobra 1999, pri čemer sta izključili vse druge teoretično mogoče koncentracije med njima.

82 Glede posebne oblike, ki je bila tako dana načrtovani koncentraciji, se lahko pojasnilo prigrasiteljic z dne 27. junija 2000, ki so ga podpisali odvetniki, veljavno pooblaščenici za zastopanje strank pred Komisijo, lahko razlaga le tako, da je pogodba o koncentraciji in načrt združitve, kot sta bila sklenjena in priglašena v skladu s členom 4 Uredbe št. 4064/89, neveljavna.

- 83 V teh okoliščinah Sodišče prve stopnje ocenjuje, da je ločevanje med umikom priglasitve in umikom pogodbe o združitvi, podpisane 4. oktobra 1999, kot je ugotovila Komisija v dvanajsti uvodni izjavi izpodbijane odločbe, preveč formalistično in celo umetno.
- 84 Na eni strani to ločevanje ne upošteva dejstva, da se dopis priglasiteljic z dne 27. junija 2000 ne sklicuje le na umik priglasitve, temveč tudi na opustitev izvedbe načrtovane koncentracije „v obliki, predstavljeni v priglasitvi“ in torej v obliki pogodbe o združitvi z dne 4. oktobra 1999.
- 85 Na drugi strani to ločevanje ne upošteva pomena tovrstne opustitve, ki nujno vpliva na učinkovitost, če že ne na veljavnost pogodbe o združitvi. Glede na to sklep Komisije, da dopis prijaviteljic z dne 27. junija 2000 „ni pomenil formalnega umika pogodbe o združitvi,“ ne izhaja logično iz potrditve priglasiteljic, v skladu s katero „[nista imeli] več namena uveljaviti“ tega sporazuma.
- 86 Poleg tega okoliščina, ki jo Komisija navaja v dvanajsti uvodni izjavi izpodbijane odločbe, da sta si prijaviteljici pridržali možnost združitve svojih dejavnosti v drugi obliki v prihodnosti, ni upoštevna za presojo, ali je na datum sprejetja izpodbijane odločbe obstajala formalno veljavna pogodba o združitvi, ki bi jo stranki lahko izvršili in na katero bi se lahko nanašal nadzor Komisije.
- 87 V preostalem je ta okoliščina primernejša, da ovrže, kot pa potrdi trditev Komisije, ker kaže na to, da sta priglasiteljici menili, da je v obravnavanem primeru za izvedbo načrtovane koncentracije v prihodnosti potrebno sprejetje nove odločbe.

- 88 Vendar v odgovoru na tožbo Komisija očita, da naj obvestilo priglasiteljic z dne 27. junija 2000 ne bi bilo „ravno odkrito“, tako da ga ne bi bilo mogoče „razumeti dobesedno“.
- 89 V delu, v katerem Komisija priglasiteljicama s tem očita, da v tistem času nista popolnoma opustili načrtovane koncentracije, je njen očitek sicer utemeljen (glej točko 79 zgoraj), vendar brez pomena. Kajti ne zadostuje, da se podjetji nameravata združiti (ali imata še naprej ta namen), da bi zgolj zato ipso facto med njima (še naprej) obstajala formalno veljavna pogodba o koncentraciji v smislu Uredbe št. 4064/89. Pristojnost Komisije ne more temeljiti zgolj na preprostih subjektivnih namenih strank. Odvisna je, kot je navedeno v členu 4 te uredbe, od „sklenitve pogodbe“ o koncentraciji. Tako kot Komisija ni pristojna za sprejetje odločbe na podlagi Uredbe št. 4064/89 pred sklenitvijo take pogodbe, njena pristojnost preneha, takoj ko je ta pogodba razveljavljena, tudi če bi zadevna podjetja nadaljevala pogajanja z namenom sklenitve pogodbe „v drugi obliki“.
- 90 Ker Komisija priglasiteljicama podrobneje očita, da sta skrivaj ohranili v veljavi svojo pogodbo o združitvi z dne 4. oktobra 1999 kljub njunem uradnem sporočilu z dne 27. junija 2000, je treba ugotoviti, da njenega očitka, ki bi lahko bil utemeljen, ne dokazuje noben pravno zadosten dokaz. Zlasti v zgoraj navedenem sporočilu za medije družbe Sprint ali v zgoraj navedenih pojasnilih predstavnika za javnost družbe WorldCom z dne 27. junija 2000 ni ničesar, kar bi te očitke podprlo, tudi če se domneva, da je Komisija lahko upoštevala te dokumente, ki v izpodbijani odločbi niso omenjeni.
- 91 Iz zgoraj navedenega izhaja, da bi morala Komisija z vidika dopisa priglasiteljic z dne 27. junija 2000, kot je povzeto v točki 80 zgoraj in razloženo v točkah od 82 do 86 zgoraj, ugotoviti, da zaradi neobstoja „pogodbe“ o koncentraciji v smislu člena 4 Uredbe št. 4064/89 ni bila pristojna za sprejetje odločbe na podlagi člena 8(3) te uredbe o nezdržljivosti „priglašene koncentracije“ s skupnim trgom.

- 92 Nobena od drugih trditev, ki jih je navedla Komisija v okviru te tožbe, ne more omajati te presoje.
- 93 Sicer, kot je Komisija pravilno poudarila ob sklicevanju na točko 53 sodbe Air France proti Komisiji, točka 73 zgoraj, njena pristojnost ni omejena le na priglašene koncentracije, ker je priglasitev le instrument, ki olajša izvrševanje določene pristojnosti, ki jo ima Komisija v vsakem primeru in ki ne more biti odvisna od volje strank.
- 94 V zvezi s tem je treba zavriniti trditev nemške vlade, da bi bilo mogoče odločbo o nezdružljivosti na podlagi člena 8(3) Uredbe št. 4064/89 sprejeti le, če je bila koncentracija – ki ne bi bila priglašena – že izvršena in bi se za potrebne izkazali ukrepi za razdružitev iz člena 8(4) te uredbe. Taka razlaga je v nasprotju z namenom in besedilom Uredbe št. 4064/89, zlasti njenim členom 14(2)(c).
- 95 Vendar mora Komisija pri preskusu obstoječega pravnega in dejanskega konteksta upoštevati in se opreti zlasti na natančne določbe nepriglašene pogodbe, s katero je izvedena koncentracija (glede preskusa nepriglašene pogodbe, ki omejuje konkurenco, po uradni dolžnosti s strani Komisije, glej po analogiji sodbo Sodišča prve stopnje z dne 5. aprila 2001 v zadevi Wirtschaftvereinigung Stahl in drugi proti Komisiji, T-16/98, Recueil, str. II-1217, točki 32 in 33).
- 96 Sicer drži, da stranki pogodbe o koncentraciji ne bi mogli omejiti pristojnosti Komisije s tem, da bi svojo priglasitev umaknili, vendar mora Komisija pri izvrševanju svoje pristojnosti odločiti o dejanski koncentraciji, in ne, kot je storila v tem primeru, po umiku priglasitve in opustitvi koncentracije v prvotno načrtovani obliki o nejasnih namelih priglasiteljic, da v prihodnosti v drugačni obliki združijo svoje dejavnosti.

- 97 V preostalem Komisija svoje presoje ne more opreti na določbe pogodbe, katere izvršitvi sta se stranki formalno odpovedali, ne da bi tvegala napako v presoji, ki bi lahko močno vplivala na presojo dejanske koncentracije.
- 98 V tem primeru je obvestilo priglasiteljic Komisiji z dne 27. junija 2000 vključevalo vsaj to, da sta priglašeno pogodbo o koncentraciji v določenem smislu nameravali spremeniti, preden bi se načrtovana koncentracija lahko izvedla „v drugi obliki“ v prihodnosti, in da ta pogodba torej ni več izražala njune skupne volje. Iz tega sledi, da presoja določb priglašene pogodbe, povzeta v izpodbijani odločbi, nujno ne upošteva obsega nove transakcije, ki bi jo v prihodnosti morebiti izvedle priglasiteljice.
- 99 Ta napaka bi lahko bistveno vplivala na presojo koncentracije, ki jo je Komisija podala v izpodbijani odločbi. Če bi Komisija namreč upoštevala dejanski obseg koncentracije, ki jo v prihodnosti v drugi obliki nameravata izvesti zadevni stranki, ni izključeno, da bi bila njena presoja drugačna in da te koncentracije ne bi ocenila kot nezdržljive s skupnim trgom (glej zgoraj v točki 95 po analogiji sodbo *Wirtschaftsvereinigung Stahl* in drugi proti Komisiji, točka 45).
- 100 V tem kontekstu je treba ravno tako navesti, da bi se lahko napakam v presoji, ki jih je Komisija po možnosti storila, s tem da je tako ravnala, zlahka izognila. Zlasti ji noben obvezni rok ni nalagal, naj v naglici sprejme tako tvegano odločbo, kot je ta izpodbijana.

- 101 Kot izhaja tudi iz enajste uvodne izjave izpodbijane odločbe, je Komisija menila, da se rok za sprejetje te odločbe, po poteku katerega bi koncentracija v skladu s členom 10(6) Uredbe št. 4064/89 veljala za združljivo s skupnim trgov, izteče v sredo, 12. julija 2000. V odgovoru na tožbo je Komisija poleg tega navedla, da se je enkrat tedensko, po navadi ob sredah, sestajala na kolegiju, da se odločbe na podlagi člena 8(3) Uredbe št. 4064/89 za zagotovitev večje preglednosti sprejemajo skoraj sistematično po ustnem postopku in da je treba osnutek odločbe predložiti na predzadnjem sestanku pred potekom roka iz člena 10(3) Uredbe št. 4064/89, da lahko kolegij odloči o spremenjenem besedilu, če večina članov prvi različici nasprotuje.
- 102 Če je Komisija torej dvomila o obsegu ali odkritosti obvestila priglasiteljic z dne 27. junija 2000, bi imela na sestanku 28. junija 2000 še dovolj časa, da bi formalno sprejetje izpodbijane odločbe preložila na sredo, 5., ali na sredo, 12. julija 2000, in da bi medtem na priglasiteljici naslovila zahtevo po informacijah na podlagi člena 11(1) Uredbe št. 4064/89, po potrebi pa z odločbo na podlagi člena 11(5).
- 103 V preostalem se v skladu s členom 10(4) Uredbe št. 4064/89 najdaljši rok štirih mesecev za sprejetje odločbe o nezdržljivosti na podlagi člena 8(3), določen v členu 10(3), izjemoma ne upošteva, če je bila Komisija na podlagi okoliščin, za katere je odgovorno eno od podjetij, udeleženo pri koncentraciji, prisiljena zahtevati informacijo ob uporabi člena 11. V skladu s členom 9(1)(a) in (d) izvedbene uredbe so take okoliščine zlasti tedaj, ko informacije, ki jih je Komisija v skladu s členom 11(1) Uredbe št. 4064/89 zahtevala od ene od priglasiteljic, niso bile v celoti podane v roku, ki ga je Komisija določila, oziroma če priglasiteljici Komisiji nista posredovali bistvenih sprememb glede dejstev, navedenih v priglasitvi.

- 104 S tem je Komisija v obravnavanem primeru na podlagi formalnih dokazov lahko preverila, ali se je od pogodbe o koncentraciji dejansko odstopilo ali je bila preklicana, kot je to, po lastnem priznanju, storila v preteklosti pri vsaj dveh drugih koncentracijah (glej točko 111), če je menila, da ni bila dovolj dobro obveščena, da bi ustavila postopek glede na obvestilo priglasiteljic z dne 27. junija 2000.
- 105 Komisija se tudi ne more sklicevati na to, da je bilo zanjo nujno, da prepreči morebitno protipravno ali neprimerno uporabo obvestila priglasiteljic z dne 27. junija 2000.
- 106 Zlasti ni bilo bojazni, da bi priglasiteljici po umiku priglasitve z namernim kršenjem prepovedi iz člena 7(1) Uredbe št. 4064/89 nadaljevali z izvedbo načrtovane koncentracije bodisi v priglašeni obliki bodisi v poljubni drugi obliki. Kot namreč navajata tožeča stranka in nemška vlada, bi bili priglasiteljici lahko s tem podvrženi globi, določeni s členom 14(2)(b) Uredbe št. 4064/98, ki lahko znaša 10 odstotkov njunega skupnega prometa. Te globe imajo enak odvračilni učinek kot globe, določene s členom 14(2)(c) te uredbe, če podjetja izvedejo koncentracijo, ki je z odločbo, sprejeto na podlagi člena 8(3), razglašena za nezdružljivo s skupnim trgom.
- 107 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je Komisija prekoračila svojo pristojnost na podlagi Uredbe št. 4064/89, s tem da je sprejela izpodbijano odločbo, čeprav sta priglasiteljici svojo priglasitev formalno umaknili in Komisijo obvestili o opustitvi načrtovane koncentracije v obliki, kot je bila predvidena v priglasitvi.

- 108 V vsakem primeru je treba ugotoviti, da se je Komisija – tudi če predpostavimo, da je bila pristojna za sprejetje izpodbijane odločbe na podlagi ločevanja med umikom priglasitve in preklicem pogodbe, kot poudarja sama – s tem nepričakovano oddaljila od svoje ustaljene upravne prakse, kot je z njo javno seznanila javnost. Glede na to se tožeča stranka sklicuje na približno dvajset zadev, v katerih je Komisija vzbudila vtis, da za ustavitev postopka v zadevi koncentracije brez meritorne odločitve zadostuje preprost umik priglasitve s strani strank.
- 109 Tako so obvestila Komisije z naslovom „Umik priglasitve koncentracije“, ki so edini objavljeni dokumenti v zadevah št. IV/M.608, Ericsson proti Ascom (UL 1995, C 292, str. 8), in št. IV/M.680, Kvaerner proti Amec (UL 1996, C 8, str. 4), dajala vtis, da se je Komisija odločila postopek končati brez sprejetja odločbe že na dan, ko sta ji priglasitljici sporočili, da sta „prekinili izvršitev načrtovane priglašene koncentracije“ in „se zato odločili, da svojega priglasitveva umakneta“.
- 110 Poleg tega je bilo v številnih drugih zadevah (št. IV/M.208, Scott proti Mölnlycku; št. IV/M.238, Siemens proti Philips Kabel; št. IV/M.388, Unilever Francija proti Ortiz Miko ; št. IV/M.418, Tractebel proti Distrigazu; št. IV/M.494, Colonia proti Lefac proti KMK-CCI; št. IV/M.562, Swissair proti Saben; št. IV/M.592, RWE-DEA proti Enichem Augusta; št. IV/M.805, Telecom-2; št. IV/M.852, BASF proti Shellu; št. IV/M.888, Metallgesellschaft proti AG; št. IV/M.892, Hochtief proti Deutsche Bank proti Holzmannu; št. IV/M.905, Schweizer Rück proti SAFR; št. IV/M.948, Watt AG; št. IV/M.974, Bertelsmann proti Burda-Host; št. IV/M.1010, Artémis proti Worms & Cie; št. IV/M.1047, Wienerberger proti Cremer & Breuer (UL 1998, C 93, str. 23); št. IV/M.1246, LHZ proti Carl Zeiss (UL 1998, C 384, str. 9); št. IV/M.1277, BLG Container proti Maersk proti Sea-Land Service (UL 1998, C 290, str. 12); št. IV/M.1321, Verbund proti Kelag proti Porr proti OMV Proterra proti Siemens proti KRV (UL 1998, C 382, str. 3); št. IV/M.1431, Ahlström proti Kvaerner (UL 1999, C 263, str. 3); št. IV/M.1447, Deutsche Post proti Trans-o-flex (UL 1999, C 130, str. 9); št. IV/M.1609, Elf proti Sagi; št. IV/M.1703, Phelps Dodge proti Asarc (UL 1999, C 313, str. 7); COMP proti M.2117, Aker Maritime proti Kvaerner (UL 2001, C 9, str. 5) in COMP/M.1829, HMTF Nabisco Group Holdings proti Burlington Biscuits proti United Biscuits) v obvestilu v Uradnem listu in/ali v sporočilu za

medije o ustavitvi postopka zgolj navedeno, da sta „priglasiteljici Komisijo obvestili o umiku svoje priglasitve“, ne da bi se sklicevali na to, kaj se je zgodilo z načrtovano koncentracijo ali pogodbo. Komisija je, s tem da je besedilo zadevnih javnih dokumentov oblikovala tako, zainteresirane nujno privedla do prepričanja, da umik priglasitve zanjo v praksi pomeni enako kot opustitev načrtovane koncentracije, čeprav bi bila njena dejanska upravna praksa lahko drugačna.

- 111 Glede na to je Komisija v svojem odgovoru navedla dve zadevi (št. IV/1328, KLM proti Martinair (UL 1999, C 162, str. 7), in št. IV/M.1412, Hutchison Whampoa proti RMPM/ECT (UL 1999, C 256, str. 5)), v katerih je, ker stranki dokazov o opustitvi načrtovane koncentracije nista predložili same od sebe, vztrajala, naj jih predložijo pred ustavitvijo postopka. Vendar iz objav o teh zadevah v obvestilu v Uradnem listu in/ali sporočilu za medije ni mogoče razbrati, da Komisija pri tem vztraja. V vsakem primeru Komisija ne pojasnjuje, zakaj v tem primeru ni ravnala enako, namesto da je v naglici, dan po umiku priglasitve, sprejela odločbo o nezdružljivosti.
- 112 V teh okoliščinah sta lahko prijaviteljici legitimno pričakovali, da njuno obvestilo z dne 27. junija 2000 v skladu z dotedanjo upravno prakso Komisije, s katero je bila seznanjena javnost, in glede na to, da ni bilo kazalcev, ki bi izkazovali kaj drugega, zadostuje za končanje postopka. Glede na to v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, sodna praksa Sodišča potrjuje, da preprosta praksa ali dopuščanje s strani uprave, ki ne krši veljavnega prava in ki ne pomeni izvrševanja diskrecijske pravice, lahko vzbudita legitimno pričakovanje zainteresiranih, ne da bi to pričakovanje moralo temeljiti na obvestilu splošnega pomena (sodba Sodišča z dne 1. oktobra 1987 v zadevi Združeno kraljestvo proti Komisiji, 84/85, Recueil, str. 3765; sodbe Ferriere San Carlo proti Komisiji in Fingruthu, zgoraj točka 71; sklep predsednika Sodišča z dne 10. junija 1988 v zadevi Sofrimport proti Komisiji, C-152/88 R, Recueil, str. 2931).

- 113 Sodišče prve stopnje zato meni, da je Komisija kršila vsaj legitimno pričakovanje priglasiateljic, s tem da je sprejela izpodbijano odločbo, ne da bi priglasiateljici pred tem obvestila, da njuno obvestilo ne zadostuje in da namerava sprejeti odločbo na podlagi člena 8(3) Uredbe št. 4064/89, razen če ji priglasiateljici nemudoma predložita formalni dokaz o preklicu njune pogodbe o združitvi.
- 114 Iz navedenega izhaja, da je drugi tožbeni razlog utemeljen. Posledično je treba izpodbijano odločbo razglasiti za nično v skladu s predlogi tožeče stranke, ne da bi bilo treba odločiti o drugih tožbenih razlogih, ki jih je slednja izrazila v obrazložitev svoje tožbe.

Stroški

- 115 V skladu s členom 87(2) Poslovnika Sodišča prve stopnje se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglasi. Komisija ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.
- 116 Vendar na podlagi prvega pododstavka člena 87(4) Poslovnika nosijo države članice intervenientke lastne stroške.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (drugi senat)

razsodilo:

- 1. Odločba Komisije 2003/790/ES z dne 28. junija 2000 o razglasitvi koncentracije kot nezdružljive s skupnim trgom in s sporazumom EGP (zadeva COMP/M.1741 – MCI WorldCom/Sprint) se razglasi za nično.**
- 2. Komisiji se poleg njenih stroškov naloži še plačilo stroškov družbe MCI, Inc.**
- 3. Zvezna republika Nemčija in Francoska republika nosita vsaka svoje stroške.**

Pirrung

Meij

Forwood

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 28. septembra 2004.

Sodni tajnik

Predsednik

H. Jung

J. Pirrung